

Красимир Бачков

В очакване на утрото

Вече минал седемдесетте, дядо Вълчо приемаше идването на всеки следващ ден като Божи дар. Събуждаше се рано – още преди да съмне и сядаше на стола до прозореца. От там гледаше навън в малкото дворче пред къщата, без да мисли за нищо, ей тъй – просто му беше хубаво, че още го има и може да гледа настъпването на утрото, да чува и усеща нещата, които го заобикалят. Понякога Личко – кучето, което като приятел заместваше отсъствието на покойната от години баба Неда, го усещаше и започваше да скимти и да върти опашка. Колибката му беше под кайсията и като видеше силуета на стареца до прозореца, то опъваше синджира и искаше да го пуснат. Щом дядо Вълчо го освободеше, то не хукваше из двора, както преди години, а само вдигаше крак до дървото и после бавно, по-старчески се приближаваше до стопанина си. Стигаше му да е свободно, защото за разходки и подскачания му бяха доста стари кокалите. Сигурно затова много котки от махалата вече не заобикаляха неговия двор, а си прескачаха както и откъдето си искат. Личко оголваше пожелтелите си зъби от време на време, но дори за респект не му се ръмжеше. Съвсем различна работа беше, когато край него минеше младата квартирантка на дядо Вълчо. Щом я видеше, Личко лаеше, сякаш през двора минава най-върлия му враг. Тя също не му оставаше длъжна и размахваше малката пръчка, която държеше на разположение до вратата на къщата. Понякога го замерваше с камъни. От какво се беше родила тази взаимна неприязън, никой не можеше да каже.

– Ако не ѝ видя сметката на тази мастия, името си не ща! – заявяваше квартирантката на пощаджийката, щом се видеха. Двете се познаваха от преди и винаги изпушваха по цигара до пътната врата, докато обменят последните клюки. Иначе със съседите квартирантката не общуваше, защото никого не харесваше. За нея всички бяха тъпи селяндури, дошли случайно в града и забравили да се върнат на село.

Тази сутрин старецът се събуди малко по-рано от обикновено, заради часовника. Беше стар будилник, с олющена от времето зелена боя и избелели златни цифри. Винаги тракаше с безразличие, което сякаш го поставяше над отмерваното време, но сега изведнъж бе спрял. Май все пак времето го бе победило. Дядо Вълчо го огледа и като разбра, че е повреден, го остави. Стана му някак пусто. Ритуалът по навиването и свервяването му по радиоточката сутрин в шест часа, поддържаше илюзията за пълноценност у стареца. Напомняше му за времето, когато ходеше на работа и проклетия будилник винаги се раздрънкваше като пуснат стар леген по стълбището в най-сладкия му сън. Тогава до него спеше и жена му, а още по-преди старият часовник събуждаше и сина му,

който от две години вече не намираше време да се върне от София, за да го види. Сигурно го бяха отписали със снахата.

В коридора се чу шум и старецът видя как квартирантката излезе и се насочи към тоалетната на двора. Къщата беше стара и нямаше много удобства. Отвън кучето не пропусна да залае, а тя ядно замахна с ръка към него. Какво ли му имаше на това момиче, че се беше така озлобило? Като дойде преди няколко месеца с молба за квартира, дядо Вълчо не я отпрати, макар, че настаняването на квартиранти не му влизаше в сметките. Отстъпи с надеждата, че домът ще се оживи, а и някой друг допълнителен лев, нямаше да му е излишен, при тази мизерна пенсия. Тя обаче плати наема само за първия месец и толкова. Спомена един път, че е закъсала с парите и той я успокои, по-притеснен от самата нея:

– Нищо, булка, не се тревожи! Когато имаш, ще си платиш! Ти сега се пази, зер... – не завърши той. През последните месеци коремът ѝ растеше все повече и сигурно скоро щеше да роди. Мъж момичето заяви че няма, а старецът повече и не полюбопитствува. Съмняваше се, че някой мръсник я орезил и зарязал, и затова е толкова зловна. Едно „Добър ден“ не казваше като се разминаваха, а за цигари от къде намираше пари, не му беше ясно. Не работеше нищо, пушеше непрекъснато и чак до неговата стая стигаше миризмата на тютюн.

Отвън квартирантката мина обратно към къщи и с тоя голям корем, му заприлича на едра риба, пълна с хайвер. Това го подсети, че са му останали пари само за два хляба, а до пенсията имаше още цяла седмица. Отдавна не беше ходил за риба и можеше да опита. Вкусната и прясна храна не го вълнуваше особено, но сега щеше да му дойде навреме, ако успее да улови нещо. През последните две-три години не бе ходил до близкия язовир, защото не можеше да кара велосипеда. Преди криволяво се оправяше със стария „Балкан“, но откакто падна от него, го захвърли в мазето и повече не искаше да го види, за да не му напомня за старческата немощ. – „Двата километра до язовира мога да мина пеша, вместо всекидневната разходка до центъра!“ – помисли си той и тръгна към мазето, където събираше прах старият му рибарски сак. Порови из него и отдели две куки, които не бяха чак толкова ръждясали. Взе едно шише с навито старо влакно и си направи такъма. Качи се горе, изпи половинката кисело мляко оставено от снощи и тръгна навън. Вече беше почти светло и щеше да стигне по най-доброто време за риболов. Като минаваше край оградата на комшията, провря ръка под мрежата на клетката, където имаше царевица за кокошките и извади един кочан. Орони си няколко зърна за стръв и продължи. Времето беше ясно и свежо, и

пътят не му тежеше. Стигна до язовира по-скоро, отколкото бе предвидил. Избра си големия завой до стената, където някога бе хващал най-едрите парчета и си сложи нещата на земята. Докато набучваше царевичата на куките, едната се счупи и му остана да се надява почти единствено на късмета си. Заметна, подложи чувалчето, което си носеше вместо столче и седна. Водата бе спокойна и все още доста студена. Пролетта тази година малко позакъсна и ако рибата си седеше заровена още в тинята, нямаше да хване нищо. Слънцето бавно надигна чело и топлинката му започна да се усеща. Засега не кълвеше нищо. Загледан без мисъл във водата, дядо Вълъо не усети как стана обяд. Беше му толкова хубаво да се припиचा тук на спокойствие и чист въздух, че реши тия дни да дойде пак.

Изведнъж топчето кал на месината подскочи. Старецът протегна ръка и засече. Опъна леко, но не почувствува съпротивление. Рибата не се беше хванала, но се въртеше някъде край стръвта. Може би пак щеше да опита. Той можеше да чака до довечера, защото друга работа нямаше. Полегна настрани на чувалчето и сам не разбра как заспа. Събуди го резливият вятър на смрачаване. Духаше тънко и напомняше за току-що отишлата си зима. Дядо Вълъо разкърши схванатото си тяло и посегна към въдицата. Калта си стоеше неподвижно, значи нищо не се бе хванало. Започна да навива влакното на шишето и близо до брега усети, че нещо му придърпа. Обра целия такъм и се усмихна на малката каракуда, която потрепваше на края на въдицата. Значи все пак нямаше да се върне с празни ръце в къщи. Откачи рибката и като си вдигна нещата закрачи обратно. У дома, още от портичката усети, че нещо не е наред. Влезе в дворчето и видя опънатото тяло на Личко. Кучето лежеше неподвижно на едната си страна, а по старата му озъбена муцуна, още личеше незасъхнала кафеникава пяна. Дядо Вълъо клекна до главата му и погали старата проскубана козина.

– Дядо, дядо! – чу детски глас зад себе си. Обърна се и видя комшийското дете да наднича през отрадата. – Лошата така отрови кучето, дядо! аз я видях! Даде му нещо да яде и после то умря, а пък тя го ритна по коремчето! – потреперваше от вълнение и гняв гласът на малчугана.

– Добре, добре, синко! – махна вяло с ръка старецът и се надигна. Остави нещата в къщи и се върна при кучето. Вдигна го и взе подпряната зад колибката му права лопата. На стотина метра зад крайните къщи на уличката от където започваше полето, изкопа малко трапче и зарови отравения си приятел. Върна се в къщи и се изми на чешмата. Дълго

търка с парче стар сапун кафявите си схванати пръсти. После изчисти малката рибка и я сложи на тиганчето. Приседна изнемощял, докато се изпържи. Разнесе се апетитна миризма и в коридора квартирантката му се разшава. Потракаваше с чехлите си назад – напред, после почука на вратата. Старецът с мъка се надигна и отвори. С крива усмивка и с присвити лукаво очи тя запита:

– Дядо Вълъ, от къде си купи рибата? Да отида да си взема и аз, че ми замириса на хубаво! – говореше спокойно, все едно не бе му убила кучето преди час.

– Чакай малко! – обърна се стареца и отиде до тиганчето. Изключи котлона и набучи зачервеното тяло на опържената рибка. Така, както си беше на вилицата, я подаде на младата жена. Тя я взе, благодари му и си влезе в стаята. Дядо Вълъ постоя с опразнен поглед известно време, после бутна вратата и отиде до прозореца. Седна на стола и се загледа към двора. Тъмнината се спущаше бързо и скоро нямаше да се вижда, че кучешката колибка под кайсията е празна.

– „Какво ли може да е преживял човек, за да стане толкова лош?“ – кротко се питаше наум старецът и пак наум, сам си отговаряше – „Но каквото и да е, като се роди детето, ще се оправи! Децата правят хората по-добри!“

Черната стена на мрака бе запушила прозореца. Дядо Вълъ стана и ѝ обърна гръб. След нощта идваше утрото, а нали хората казваха, че то е по-мъдро!

КРАЙ

© 2006 Красимир Бачков

Източник: Авторът

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3082>]